Ա. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 180 — ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 7 ՕԳՈՍՏՈՍ 1884 — (Ն. Տ.) 19 ՕԳՈՍՏՈՍ — 27 ՇԷՎՎԱԼ 1301

ԳԱՅՄԱՆ

Դրանագրման տողը մէկ անգամի համար 3 գուրուշ. երկու անգամի համար 2½ գուրուշ է. ապագայ անգամներու համար զատ սակարկութիւն կը լայնայ։

Օրագրոյս վերաբերեալ նամակ կամ որ և իցէ գրութիւն պէտք է ուղղել

«Առ խմբագրատիւռ ԱՐԵՒԵԼՔ օրագրի»

ԽՄԲԱԳՐԱՏՈՒՆ· Ղալաթիա, Նորատունկեան խան։
Իսկ գաւառներէն հետեւեալ հասցէին՝

{ Սկդարի } درعلیه ده غلطه ده خانده نورادونکیان

غزته اداره‌سی

40 ՓԱՐԱ

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ի. Պոյսոյ	Համար	Տարեկան	գահեկան	տրուած	200
»	»	Վեցամսեայ	»	»	100
»	»	Եռամսեայ	»	»	50
»	»	Հատով	»	»	1
Գաւառաց	Համար	Տարեկան	»	»	240
»	»	Վեցամսեայ	»	»	120
»	»	Եռամսեայ	»	»	60
Օտար	երկիրներ	Տարեկան	Ֆրանք		56
»	»	Վեցամսեայ	»		28

Դուրս զրկուած լրագրաց համար ծախքը խմբագրութեան վրայ է։

40 ՓԱՐԱ

Կ. ՊՈԼԻՍ
ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 7 ՕԳՈՍՏՈՍ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԱՆԳԼԻՈՅ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆ

Երէկի թղթաբերով առնուած եւրոպական լրագրերէն կը տեղեկանանք թէ Անգլիոյ Խորհրդարանին նստաշրջանը փակեցաւ օգոստ. 14ին, և սեպ. 15ին արտասովոր նստաշրջան մը պիտի սկսի՝ յատկապէս ընտրական հարցածանօթ խնդրով զբաղելու համար։

Աւասիկ Վեհ. Թագուհւոյն փակման ճառին թարգմանութիւնը, զոր իւր կրեւորութեան պատճառաւ այս անգամ նոյնութեամբ կը ներկայենք ընթերցողաց.

«Լորդներ և Պարոններ, Այն գոհունակութիւն որով սովորաբար կ'արձակեմ զձեզ նստաշրջանին պարտականութիւններէն այս անգամ նուազագոյն է. զի անկեղծ ցաւ կը զգամ տեսնելով թէ ձեր աշխատանաց մի կարեւոր մասն օրէնդրական արդիւնքի մը չէ յանգած։ (Ակնարկութիւն ընտրական օրէնքին։) — Ցոյժ բարեկամական յարաբերութիւնք կան միշտ իմ և օտար տէրութեանց միջեւ։ — Մեքսիքայի հետ դիւանագիտական յարաբերութիւնք, (որք աւրտարիացի Մաքսիմիլիէն Կայսեր գլխատումէն ի վեր դադարեալ էին,) վերական, և այդ տէրութեան հետ նախնական պայմանագիր մը ստորագրեցաւ, որմէ դրող թէ առեւտրական և ծովային նոր դաշնագիր մը բանակցութեան նիւթ պիտի լինի երկու երկիրներու միջեւ։ — Ցաւով կը հաստատեմ անյաջողութիւնն այն քանից զոր եւրոպական տէրութիւնք՝ ի Դեսպանախորհուրդ գումարեալ՝ Եգիպտոսի եղեւմտից մէջ հաւասարակշռութեան հաստատման միջոցները գտնելու համար ըրին, որ յոյժ կարեւոր տարբ մ'է այդ երկրի բարեկարգութեան և զարգացման համար։ — Պիտի շարունակեմ կատարել հաւատարմօրէն այն պարտականութիւններ զոր իմ վրայ կը դնէ իմ զօրաց ներկայութիւնը Նեղոսի հովտին մէջ, և հաստատ յոյս ունիմ թէ այն յաւուրկ պաշտօնէութիւն զոր անդ զրկել որոշեցի՝ ազդուապէս պիտի օգնէ ինձ՝ թեւլարելով այն խորհուրդներ զոր օգտակար է տալ եգիպտական կառավարութեան, և ցոյց տալով այն միջոցներ զոր հարկ է իւ գործ դնել այդ խորհրդոց հաւնմատ։ — Պարոնք Ներկայացուցիչներուն երկրին մէջ (ի հարաւային Ափրիկէ) բրիտանական կայսերական իշխանութիւնը վերահաստատեցաւ, և այդ երկրի գործոց կարգադրման մէջ ըստ կարի յառաջխաղացութիւն ըրինք։ — Թրանսվաալի պատուիրակաց հետ կնքեալ պայմանագիրն, (որով անգլիական իշխանութեան և Թրանսվաալի Պոէրաց յարաբերութիւնները կը ճշգուին,) վաւերացաւ Վոլքսրաստին կողմէ, (Ազգային Ժողով Պոէրաց, հոլանտացի նախկին գաղթականաց հարազատներ մեծ մասամբ կազմեալ,) — Յաւուով կը հաստատեմ թէ իրաց վիճակն ի Զուլուստան, (Սէդ իվայս թագաւորի մահէն ի վեր,) խանդարեալ և խռովեալ է յոյժ, անգլիական գրաւման ներքեւ գտնուող փոքր մասէն դուրս։ — Տեսրք Երեսփոխանք, Ցնորհակալ եմ այն առատաձեռնութեան համար որով քուէարկեցիք Ելմտացոյցի գումարներն և նիւթապէս նպաստեցիք երկրին հիմնարկութեանց պահպանման։ — Լորտեր և պարոններ, գոհութեամբ կը հաստատեմ այս անգամ ալ թէ հողագործական ոճիրք նուազած են Իռլանտայի մէջ, և իռլանտացի ժողովրդեան կացութիւնն յոյժ բարւոքած է։ Կը դոհանամ Աստուծմէ վասն նպաստաւոր եղանակին, որ հունձքերն արդիւնաւորեց, և կը յուսամ թէ ասոր շնորհիւ պիտի թեթեւնան և մեղմանան երկարժամանակեայ անագորոյն դրկումները զորս հողագործութիւնը կրեց այս երկրի մէջ։ — Գոհութեամբ վաւերացուցի ձեր քուէարկած այն օրէնքն, որով ազգային պարտուց բեռը թեթեւցաւ տոկոսաց զեղչով և արժեթղթոց փոխոխմամբ. նաեւ այն օրէնքն, որ քաղաքային ընտրութեանց մէջ դնուած կաշառատուութեան հնարքները զսպելն ու պատժելն իրեն նպատակ ունի. նաեւ այն օրէնքն, որ օտար երկիրներէ բերուած և տարափոխիկ պատերով վարակեալ անասնոց դէմ ի գործ դրուելիք զգուշութիւնները կը ցուցնէ։ Վերջապէս, այն օրէնքն, որ կ'աւելցնէ ժամերուն թիւն յոր քուէտուփը բաց պէտք է մնայ ընտրական շրջանակներու մէջ, երեսփոխանական ընտրողաց դիրութեան համար։ — Մտադիր եմ ի մօտոյ ձեր ուշադրութիւնն հրաւիրել, ինչպէս այսօր վերջացող նստաշրջանին մէջ հրաւիրեցի, ժողովրդեան զանազան դասուց երեսփոխանական ընտրողութեան մեծ խնդրոյն վրայ։ Հոմանիրութեան ու հետաքրքրութեան բաղմաթիւ նշաններուն մէջ, զորս առթած է այս խնդիր, ուրախութեամբ կը դիտեմ առ արքայական գահն հաւատարմութեան եւ օրինապահութեան անյեղլի ապացոյցներ։ Այս երեւոյթք յոյս կուտան ինձ թէ այս խնդրոյ մէջ, ինչպէս ուրիշ շատ խնդրոց մէջ, ազգային բարձրագոյն շահերը կէս նպատակի պիտի բերուին բարեկարգութեամբ և չափաւորութեամբ։ Սոնք են լաւագոյն երաշխաւորութիւնը, որպէս զի այդ խնդիրս ալ լուծուի՝ օրէնութեամբ երկնային Նախախնամութեան՝ այնպիսի կերպիւ որ նը-պաստէ ժողովրդեան բարգաւաճման և առաջադիմութեան և Կայսրութեանս մեծութեան։»

ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐ

Գահիրէ, 12 օգոստ. առ Հավաս. Բրլ. զօրավարը շուտով Լոնտոնէ ճանապարհ կ'ելնէ յեղիպտոս վերադառնալու համար, ուր կը կարծուի թէ պիտի ստանձնէ հրամանատարութիւնն այն զօրաց որք օգնութիւն պիտի հասցնեն Կորտոն զօրավարին։

Գահիրէ, 13 օգոստ. Ուտ զօրավարն իւր ապայիսյոտով այս առաւօտ դնաց Վերին Եգիպտոս, ամրութիւններն աչքէ անցուցանելու և անգլիական և եգիպտական զօրքերը զետեղելու։

Առոսան, 12 օգոստ. Գահիրէէ հրաման եկաւ՝ բանակեցող մը պատրաստել անգլ. զօրագնդի մը համար, որուն պիտի հետեւին 800 հեծելազօրք։

Սէյլա, 13 օգոստ. Հետեւակազօրաց երկու վաշտեր, որք Անգլիա վերադառնալու վրայ էին, յեղիպտոս երթալու հրաման ստացան, և անմիջապէս ճամբայ կ'ելնեն։

Լոնդոն, 12 օգոստ. Թայմս լրագրոյ Ալեքսանդրիոյ թղթակիցը կ'ըսէ թէ հանրային կարծիքն յեղիպտոս կը հաւանի անգլ. կառավարութեան որոշած արշաւանքին, որուն ցարդ յապաղիլը կը պարսաւուի։ Ցաջողելու համար, անգլ. զօրքերն ընդ վոյթ ճամբայ պէտք է ելնեն։ Թայմս կը գանգատի թէ Լորտ Նորթպրուքի պաշտօնին նկատմամբ Կորտոն զարմանքի մէջ Պ. Կլատսդոնի յայտարարութիւնք շատ երկչոտի կ'երեւին, և երաշխաւորութիւն չեն ընծայեր թէ Լորտին պաշտօնն ազդեցիկ հանգամանք մը պիտի ունենայ։ Կորտոն զօրավարն ազատելու պաշտօն ունեցող արշաւանքն գալով, Թայմս կը ծանուցանէ թէ զօրքերն առաջիկայ ամսու մէջ ճամբայ պիտի ելնեն, և ցաւ կը յայտնէ պատրաստութեանց ցարդ յապաղելուն համար։

Դեսպանախորհրդոյ ապարդիւն ելքը մեծ գործունէութիւն կ'առթէ Անգլիոյ։ Եգիպտոսի մէջ գտնուող անգլ. զօրաց թիւն 10,000 հոգւոյ կը հասնի. դէպ ի Խարթում զօրախումբ մը կարեւնալ զրկելու համար։ Դիտելի է թէ, մի քանի շաբաթ առաջ Պ. Կլատսդոնի նախարարութիւնը Կորտոն զօրավարը փրկելու խօսքն անգամ չէր ըներ, ապարկելով թէ յանդուգն զօրավարն իւր ձեռքով ներկայ դժուարութեանց մէջ մնած էր, և անգլ. կառավարութիւնը պարտաւոր չէր օգնել նմա։ Բայց նախարարաց այս լեզուն երկրին և Խորհրդարանին մէջ յայտնի դժգոհութիւն պատճառեց, և որովհետեւ Դեսպանախորհուրդն ալ չունեցաւ այն պիտի եղք մը յորմէ նախարարք պարտենուու իրաւունք ունենային, կ'ուզեն դէթ այս զիջումն ընել հանրային կարծեաց՝ Կորտոն զօրավարի ազատման աշխատելով։ Նախարարութիւնն Երեսփ. Ժողովէն ստացաւ 300,000 ոսկւոյ վարկ մը, և Պ. Կլատսդոն չաթոզեց թէ այս գումար լսկ թերհաչիւ մը կընայ լինել. որովհետեւ Սուտանեան արշաւանքին ծախքոց ճիշդ քանակութիւնն այժմէն չի կրնար գուշակուիլ։ Պատերազմական նախարարն Երեսփ. Ժողովոյ օգոստ. 12ի նստին մէջ տեղեկութիւններ տուաւ կատարուած զինուորական պատրաստութեանց վրայ, և արտաքին գործոց խորհրդական Լորտ Ֆիթզմոռիս յայտարարեց թէ կառավարութիւնը պատասխանած է Կորտոն զօրավարի կոչումներուն, մնալուանդ յուլիս 24 թուով նամակին որ հրատարակեցաւ, և ամեն ջանք պիտի ընէ զօրավարին իմացնելու զինք փրկելու համար եղած ջանքերը։ — Ժողովոյ նոյն նստին մէջ ընդդիմադիր կուսակցութեան գլուխ Սըր Միթափորտ Նորթ-քոդ պահանջեց որ Լորտ Նորթպրուքի սրբուած հրահանգները Խորհրդարանին հաղորդուին՝ եգիպտական խնդրոյ վճռաբանութեան առիթ մ'ընծայելու համար։ Պ. Կլատսդոն ընդդիմացաւ, դիտելով տալով թէ Նախարարութիւնը, Սըր Նորթ-քոդի բաղձանքը կատարելով, պարտականութիւն կը ստանձնէ այժմէն ճշդիւ սահմանափակելու Լորտ Նորթպրուքի պաշտօնն, և այսպէս կը կորուսանէ գործողութեան ազատութիւնը զոր Դեսպանախորհրդոյ լուծումը տուած է կառավարութեան։ Նախարարապետն այս առթիւ եռկարօրէն պաշտպանեց իւր եգիպտական աշխարհավարութիւն, և բաւ թէ անգլօ-ֆրանսական համաձայնութիւնն անցեալ կացութեան մը կը պատկանի, և պատմական նշանակութիւն մը միայն ունի։

Տէյլի Թելեկրաֆ սա տեղեկութիւնը կուտայ Կորտոն զօրավարն ազատելու պաշտօն ունեցող անգլ. զօրախմբին վրայ. 6,000 զօրք պիտի համախմբուին ի Վատի Հալֆա, որք Նեղոսի ճամբով պիտի երթան, և որովհետեւ Նեղոսի ջուրերն հետզհետէ կ'իջնեն և չոգենաւ շատ չի կրնար բանիլ, կառավարութիւնն 1,000 հատ թիաւոր մեծ նաւակներ ապսպարած է։ Զօրախումբն հոկտ. ին պիտի կրնայ մեկնիլ Վատի Հալֆայէ, որովհետեւ աւելի առաջ պատրաստ չի կրնար լինել։ Նաւ ուղտեր կը հայթայթուին։

Անգլիական լրագրեր կը ծանուցանեն թէ նախընթաց շաբաթ օրն Ալեքսանդրիոյ անգլ. հիւպատոսի բնակարանին առջեւ ժողովրդային մեծ ցոյց մ'եղաւ՝ որոշեալ հաստատնոյ չվճարուելուն դէմ բողոքելու համար։ Պատգամաւորութիւն մը ներկայացաւ հիւպատոսին, որ խոստացաւ իրենց խնդիրը ներկայել անգլ. կառավարութեան։ Պատգամաւորութիւն ասպա Ֆրանսայի և Իտալիոյ հիւպատոսաց քով երթալով, խնդրեց որ պաշտպանեն Ալեքսանդրիոյ բնակչաց իրաւունքներն, որք ցարդ անկարող եղած են որոշեալ հատուցումներն ստանալու և ոմբակոծումէն ու հրդեղումէն կրուած վնասները փոքր ինչ դարմանելու։

Գահիրէ, 11 օգոստ. առ Հավաս Անգլ. Բիչնըր հաղարապետն, որ դէպ ի Սուտան կ'ուղեւորի՝ քննչութեան պաշտօնով, ժողովրդային համակրանաց ցոյցերով ընդունուեցաւ ի Տէպպա, որ Վերին Եգիպտոսի ծայրագոյն սահմանն է։

Գահիրէ, 11 օգոստ. առ Տէյլի Թելեկրաֆ. Զբոյց կայ թէ Սըր Իվլին Ուտ, Եգիպտոսի անգլիական բանակին ընդհանուր հրամանատարը, պիտի հրամայէ «Նեղոսի արշաւանաց բանակին»։ Տարմբր զօրավարը պիտի հրամայէ անգլ. կիսաբաժնին և Կրէնֆիլ զօրավարն եգիպտացի կիսաբաժնին։

Թայմս լրագրոյ Կ. Պոլսոյ թղթակիցն օգոստ. 9 թուով կը հեռագրէ թէ Դեսպանախորհրդոյ լուծման լուրն և այն ծանուցում թէ Լորտ Նորթպրուք Բարձր Քահանաների պաշտօնով յեղիպտոս պիտի դրկուի՝ գժգոհութիւն պատճառեցին բարձրագոյն ակմէրոյ մէջ. բայց անգլ. դահլճէն առնուած ապահովիչ դեկլարասիոն մը երկիւղ փարատեցաւ, կամ նուազեցաւ։ Կը թուի թէ Վեհ. Թագուհւոյն կառավարութիւնն այժմ առաջուան չափ հեռի կը գտնուի եգիպտական թեւարկութեան կամ տիրապետութեան գաղափարներէ, և նոր նշանաւոր տրամադիր է յարգելու Վեհ. Սուլթանին իրաւունքներն, և առ այժմ Ն. Կ. Վեհափառութեան երախտապարտ է այն աջակցութեան համար զոր Միւզիւրիս փաշա դեսպանախորհրդոյ մէջ տուաւ անգլ. առաջարկութեանց։ Այս տպաւորութիւնն թողած է ահա անգլ. պաշտօնական զեկուցումն առ Բ. Դուռն։

ՖՐԱՆՍԻՈ-ՉԻՆԱԿԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄ

Շանղայ, 13 օգոստ. առ Թաս. Բեքինի ֆրանսական գործակատար ծանուցագիր մը ստացաւ Զանկ-Լի-Եամէնէ, յորում կը գանգատուի ֆրանսական նաւատորմին Բէ-Լունկի վրայ ըրած յարձակումէն, և կը հարցուի թէ այս տնօրինութեան նպատակը Ֆորմոզա կղզւոյն տիրե՞լ է, թէ պարզապէս հանդիսաւոր առնուլ նաւատորմին պատոյից համար, — (միամիտ հարցում մը, որ պատիւ չի բերեր չինական սրամտութեան։)

Լոնդոն, 14 օգոստ. առ Թաս. Թէև անգլ. լրագիրք ծանուցին թէ չինական կառավարութիւնն եւրոպական մեծ տէրութեանց բողոք բարձած է Ֆորմոզայի վրայ ֆրանսական յարձակման դէմ, կը հաւատան ինձ թէ օտար տէրութիւնք դեռ չեն ստացած որ և է բողոք Զինաստանի կողմէ։ Կէս պաշտօնական բանակցութիւնք եղան. բայց կ'երեւի թէ, «Երինարին Կայսրութեան» եւրոպական տէրութեանց քով գտած ընդունելութիւնն այն ճամբու մէջ զինք քաջալերելու բնութիւն մը չէ ունեցած։

Աւասիկ անգլ. լրագրաց հեռագիրը զոր կը յիշէ Թաս թղթակիցը.

Շանղայ, 13 օգոստ. Զանկ-Լի-Եամէն (Զինաստանի այժմեան Նախարարապետը) Տէրութեանց բողոք բարձաւ ընդդէմ ոմբակոծման Բէ-Լունկի առանց պատերազմական յայտարարութեան, և ըսաւ թէ որոշած է դէմ դնել Ֆրանսայի պահանջմանց։ Մոզաբմբերը կը զետեղուին պաշտպանելու համար գթանկրի, Ֆորմոզա կղզւոյն մէջ։ Լի-Հունկ-Զանկ ամբասանութեան ենթարկեցաւ չինական առեւտրական նաւատորմը պատերազմի երկիրներու ամերիկեան ընկերութեան մը վաճառելուն համար։

Լոնդոն, 13 օգոստ. Բեդրսպուրկէ կը հեռագրուի առ Մորնինգ Բոսթ թէ ռուս կառավարութեան ձեռքն հասած է Զանկ-Լի-Եամէնի պաշտօնական բողոքն ընդդէմ ֆրանսական գործողութեանց և ոմբակոծման Բէ-Լունկի։ Թղթակիցը կը յարէ թէ Զինաստան որոշած է չտալ Ֆրանսայի պահանջած պատերազմական տուգանքը։ Բեռլինի կառավարութիւնը միջոցներ ձեռք առաւ ժողովրդային ցոյցերն արգիլելու կամ շուտով զսպելու համար։

ԶԱՆԱԶԱՆ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՔ

—o—

ՄԱՐԴԱԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԻՏԻՒՍՍԱՅԻՆ ԲԻՒԵՌ. Երէկի թղթաբերը սարսափելի լուրեր բերաւ մեզ Ամերիկայէն։ Պ. Կրիլի և պաշտօնակիցք, որոց ի Հիւսիսային բեւեռուղեւորութեան վրայ քանիցս խօսած ենք, շատ անօթի մնալով, իրենց ընկերներէն մէ-ռանի հարիւր մէնը կեղեր են։ Ընթերցողք կրնան դատել հետեւեալ հեռագրէն.

Ֆիլատելֆիա, 12 [illegible] Թայմս մեծ թերթն իւր այս առաւ թերթով կը ծանուցանէ թէ պ. Կրիլի և ընկերներն ազատելու գնացած ջոկեներուն սպայից կողմէ ծովային նախարարութեան տրուած տեղեկութիւնք կը ցուցնեն թէ անօթութեան պատճառաւ պ. Կրիլի ընկերք մարդակերութեան դիմած են։ Փոքր ամէնէն ի վեր որ սպառած էին իրենց պաշարները, մարդու մսով սարեր են, և ո՛չ թէ իրենց կաշէի լաթերը ջարդելով և իբրեւ սպառ ուտելով, այլ։ Երբ ազատարարք գտան զանոնք ի Սապին հրուանդան, առաջին անգամ ուշադրութիւն դարձուցին երկու մարդոց վրայ որք ցուրտէ և անսուղութենէ

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

)(8)(

ԾՈՐՔԻՒՆԷ ՏԻՒ ՊՈՒԱԿՈՊԷ

ՊԱՐՈՆ ԼԸՔՈՔԻ ԾԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ

ՊԱՐՈՆ ԼԸՔՈՔ ԻՆՔԶԻՆՔ ԿԸ ԳԱՐԵԷ

Բ.

Ակէզ զատ, սիրելի՛ս, Լուի բնաւ չգիտէ թէ ես երկար ժամանակ ձեր գործին մէջ աշխատած եմ, և թէ իրեն թողիք հարստութեանս մեծ մասը օրիկոյներ հաղածելով չահած եմ։ Կը բաղձամ որ միշտ անգիտանայ զայս։ Եթէ իմանայ, աներկայ եմ որ չկրնայ շառագնի ինձ համար, վասն զի կը սիրէ զիս և իմ ուղածս գիտէ։ Բայց ես չեմ ուզեր զինքը տրամեցնել։ Դիտէք որ աշխարհի մէջ նախապաշարումներ կան մեր արհեստին դէմ։

Արդ, ի՞նչպէս կ'ուզէք որ այդպիսի հետաքննութեան մը ձեռնարկեմ՝ այն միջոցին՝ ուր որդիս ամուսնացնել կը խորհիմ։ Եթէ ութ օր այդ պաշտօնը վարեմ, անհնար է որ փոփոխութիւն մը ընդմարէ իմ կենսավարութեանս մէջ։

Ուրեմն ադոր խօսքը չինենք։ Դուք այդ գործն ինձ չափ և աւելի լաւ կատարելու համար ամեն ոյժք եղածն ունիք։

— Ոչ, սիրելի՛դ իմ Լըքոք։ Այս գործն ուրիշ գործերու նմանիր։ Զինական մահակ մը (գժուառակնճիռն) պիտի լինի, ուր մեր պաշտօնեայք իրենց լատիներէնը պիտի կորսնցնեն։ Լրագիրք մէջ պիտի իյնան, և մեզ օգնելու պատրուակաւ արգելքներ պիտի հանեն մեր դէմ։ Պէտք է ըսել տալ լրագրաց թէ չարագործք գտնելու յոյսը գրեթէ կորուսինք, և թէ գործին հետախուզութիւնն յառաջ տարուեցաւ ըստ երեւութին ոստիկանութենէ դուրս, բայց ամենաճարտար մարդու մը ձեռօք, որոյ վրայ ոչ ոք կրնայ կասկածել։ Այն մարդը դուք էք, միայն դուք էք։

— Չիս չափազանց կը գովէք, շնորհակալ եմ, բայց կը սխալիք։ Մէկը կայ, որ ամեն պէտք եղած պայմաններն ունի կամ գրեթէ ունի, և կրնաք գործածել։ Այն հնաւուրց գէշն, որ անցեալ տարի Լոնտրայէն եկաւ, և արդէն, եթէ չեմ սխալիր, կարեւոր ծառայութիւններ ըրաւ ձեզ։ Դիտէք որոյ համար կ'ըսեմ։ Երկու անուն ունի, զոր Պոլէեի բառագիրքէն առած կը թուի... երկու ռազմական անուններ։

— Թողպիք որ թէնշրէն ըսել կ'ուզէք։ Մեր վերատեսուչը մոռացեր անոր վրայ, բայց...

— Կը թուի ինձ թէ խիստ լաւ ընտրութիւն մը կը լինի։ Լատինաբանելով, յոյժ ճարտարամիտ, յոյժ խորամանդ, յոյժ փութաջան է։ Անկախ հարստութիւն մ'ունի, և այս ալ արհամարհելի կէտ մը չէ այնպիսի պաշտօնի մը մէջ, որ կատարեալ ուղղութիւն կը պահանջէ։ Ուրիշ թանկագին առաւելութիւն մ'ալ այս է որ ոստիկանութեան հետ ունեցած յարաբերութիւնն գլխաւոր պաշտօնէից միայն ծանօթ է։ Ընկերութեանց մէջ կ'ընդունուի, և յարգութիւններ իսկ ունի։ Ոչ-պաշտօնական քննութեան մը համար անկէց լաւագոյն մարդ չգտնուիր։ Ուստի՝ ինձ համար՝ ինչպէս ոստիկանութեան համար՝ ամենաբարի գործիքն է։ Ինչպէս ասիկայ գտանք, ինչպէս ասոր հետ հանդիպեցանք, ասոր մասին ինձ հարցուցեր էք։ Ասոր մասին ինձ հարցուցեր էք։ Ասոր մասին ինձ հարցուցեր էք։

Ոստիկանութեան և դատական պաշտօնատուներն համաձայնութեամբ որոշած էին հետախուզութիւնն ամենամեծ արագութեամբ և հնար եղածին չափ լռելեայն կատարել։

Հանրային ապահովութեան պետին իմաստուն գաղափարին հետեւելով, բռնուած մարդը դէմ առ դէմ չէին բերած դիակին հետ, և համրը պահանջուցին Կեդրոնական բանտը տարուելով, երկու դատաւորներէ ընդվայր հարցաքննուելէ և առատ ճաշ մ'ընելէ յետոյ, քանի մը ժամէ ի վեր կը ննջէր անմեղութեան քունով։

Ուստի մեծ հաւանականութիւն կար որ իրեն լարուելիք թակարդին մէջ պիտի իյնար, վասն զի բնաւ չէր անցներ մտքէն թէ ոճրագործութեամբ կ'ամբաստանուէր։

Կեդրոնական բանտը մնած ժամանակ կատարուած պաշտօնական ձեւակերպութիւնք յայտնի սրտայուզութիւն մը չէին պատճառած իրեն։ Համազգեստաւոր պահակներն ու զինուորները, դռներուն խոշոր նիգերը, պատուհաններուն հաստ վանդակները զայն չէին զարմացուցած։

Կարծես թէ չէր նշմարեր որ զինքը կը բանտարկէին, եթէ՝ ընդհակառակն՝ իւր բոլոր կեանքը բանտի մէջ անցուցած լինելով ինքզինք իւր բնակարանին մէջ չկարծէր։

Բաւական ընդարձակ և լաւ լուսաւորեալ խցիկի մը մէջ դրուիլն յայտնապէս գոհ ըրած էր զայն։ Սկսեր էր հետաքրքրութեամբ զննել կանոնական կահերն՝ որք կը զարդարէին խցիկը։

Կրնար ըսուիլ թէ այնպիսի շքեղութիւն բնաւ տեսած չէր, մանաւանդ անկողինն աքանչացում կը պատճառէր իրեն։

Համբերելու համար որ մէջը պառկի, պահնորդապետը պարտաւորուել էր կրկին կրկին հրաւիրել և նշանացի ստիպումներ ընել։

Բայց պառկելէն յետոյ, շատ չանցած, երդեհոնի պէս խորդալ սկսել էր։

Այն պաշտօնեայներն, որք գործին տեղեկութիւն ունէին, կը զարմանային բանտարկեալին այս ստիճան ոնհոգութեան վրայ, և միաձայն կը յայտարարէին թէ այդ պարզադէմ պատանին՝ անզգայութեան կողմէ՝ ամենէն կարծրասիրտ չարագործները կը գերազանցէր։

Ցնօրէնն, աւելի գթասիրտ, կը միտէր հաւատալ թէ բանտարկեալն ապուշ կամ խելագար էր, կարծիք մը զոր ապահովութեան պետը չէր ընդուներ բնաւ, և զոր համրին ալ սուտ կը հանէին՝ երբոր խնարհած չլինէին։

Այդ ալերն, երբոր զինք հարցաքննողներուն վրայ վերցներ դիպուածով, քաղցրութիւն, տխրութիւն և ուշմութիւն միանդամայն կ'արտայայտէին։

Ուստի լուծուելու խնդիրն անվրիպաբար կը մնար, և ժամանակն եկած էր Պ. Լըքոքի ցոյց տուած դաւը գործածելու։

Ապահովութեան պետն իւր երկու լաւագոյն թուահամարներն ընտրեց, 29 և 33. քիչ խօսքով հասկցուց անոնց ինչ որ պիտի ընէին, և զրկեց որ ծպտին։

(Շարունակելի)

անդգայ դարձած էին։ Մին խելքը կորուսած էր։ Երբ իրեն դալսեր, բնաւ։ «Թող մի՛ տաք որ այդ անդգամներ (Կրելի և ընկերք) դիս ալ հրացանի բռնեն, ինչպէս բռնեցին խեղճ Հէնրին։ Զի՞ս ալ միթէ պիտի սպաննեն և ուտեն, ինչպէս ըրին Հէնրին։ Թող մի՛ տաք, յանուն Աստուծոյ թող մի՛ տաք։» Աղաստարաքը խնայելու զգայ իրենց հրամանատար Պ. Շելի, որ դեռ ընտրութեան համար ուսեցաւ թէ խեղճ մարդը ճշմարտութիւն մի-այն կը խօսէր, և թէ կրած մարդերէն մանաւ՝ հրթիռներէ լեռնելով՝ իրեն կերակուր ծառայած էին մեռելոց։ Հրամանատար Շելի մաղթեր էր մանաւանդ քննութիւն մը կատարել երբ նաղալի իրականութիւնը ներկայացուցաւ քնիչ մանանաքի նկատողութեան։ Պ. Շելի չէր ուզեր որ բոլոր ազգ ցոյց իր իրոյ տալիք վայելութեան վրայ։ Ուստի հրահանգ տուաւ 2–3 անձանց, ընդ որս Պէր շարենտաս վիրաբոյժ Տոքտ. Ամէսի, խնամով քնիներ տրուած վիկայութիւններն և իրեր առնուլ անոնց եղբայացութիւնն։ Այսպէս եղաւ, և պատրաստուած տեղեկագիրը ներկայացուցին ծովային նախարարութեան։ Պ. Պրիի չէր ուզեր որ թաղուած մարմինը դուրս հանուին և կը փափաքէր որ իրենց բնակարանին դերեզմանոց մէջ մնան։ Բայց Պ. Շելի հրամայուաւ որ մնացեալ մարմիններն անպատճառ դուրս հանուին, և այնպէս եղաւ։ Ցնան որ պատանոց մէջ սովատակ ասրիներու ընդ-ջանալուն մը պատ բան չի կար։ այս ասրիաց վրայէն ընդրուվին դերծած հանած էին միայն, և դիակները պատանոց վրայ դանուած ինչ ինչ նշաններէ միայն կընային հանդուիլ։ Քննութիւն կատարելով, Պ. Շելի դատաւորեցաւ թէ անօթութենէ կրած մարդոց մարդ-ասրաց յօշուած և լափած էին իրենց սովատանջ ընկերք։ Իրենց դիակներն ապառնալու համար այս ծայրայեղ միջոցի դիմած էին։ Գիտնական ուսումնասիրութիւն մ'ընող այս մարդակերաց դանակէն ապառած են միայն 3–4 անձինք, որք ընդարձակ (ուրբ-ը) մեռած էին։ Մի քանի ընկերաց ապրերի, որք ապա մեռած են, անոնց ամուսնութեամբ հանձնած լինելով, մեռ անօրէն կերուած են։ Վերջ յիշուած կիներ Զարոյ Հէների դերմանացի մ'էր, որ Ամերիկայի մէջ մեկը չուներ։ Անօթութեամբ յուսահատեալ, Հէների առիթ դառաւ իր բամբէն քիչ մ'աւելի պարէն դանդարու։ Այս բան երեսնելու, և Հէների այս ոճրի համար հրացանի բռնուեցաւ։ Պաշտօնական տեղեկագրին մէջ այս մարդու մահուան համար ըսուած է թէ յուսահեր ճնի տեղի ունեցաւ։ Երբ մարդիկը գտնուեցաւ, իր ձեռքեր ուչ ոչինչ, թէև կարիքնեալ, ճանաչելի էին։ բայց մարմնոյն ուրիշ ամէն կողմը, միայն դերծած հանած էին ոսկրներուն վրայէն իւր ընկերք նորատարն ու լեռդերն իսկ կերած էին։ Գիտակին մասերը գտնուեցան մարմնոյն մէջ։ Հէների մարմինն ահա այս վիճակի մէջ էր, երբ ազատարար նաւերով բերուեցաւ տան և անցեալ շաբաթ թաղուեցաւ Ֆրուրիի։ Ծովային նախարարութեան ձեռքը դանուած թուղթերը մանրամասնորէն կը պատմեն այս դէպքի պարագայներն, ինչպէս պատահած են ողջ մնացողք, որոց ամենուն ալ ինքնութիւնն առնուած է։ Պ. Շելի չընդունիր այն թղթակիցներ որք այս մասին տեղեկութիւն կուզեն առնուլ իրմէ, և ոչ իր հաստատ, ոչ կը ժխտէ նէ։ Նէ։ Թոյնի պատմութիւնը։ Մի՝ացեալ Նահանգաց մէջ մեծ յուզում պատճառեց մարդակերութեան այս դէպք, և հաւանօրէն Խորհրդարանի հրաման պիտի տայ որ կատարեալ քննութիւն մը բացուի։

Նէ։ Նէ։, 12 օգոս. առ Ռէ։դէր։ Այս երեկոյեան լրագիրը կը հրատարակեն թղթակցական տեսակցութիւն մ'ընդ Պ. Շելի հրամանատարին, որ ըսեր է թէ Նէ։ Նէ։ Թոյնի պատմութիւնն անմեղի է։ Այսպէս բարի խմէն ուրիշներ ալ կը ժխտեն նոյն պատմութիւնը։ Բայց ասոնցմէ ոմանց ալ բան մ'ըսել չեն ուզեր։ Պ. Կրիի ընկերներէն, Պ. Հայսն ապան, բանէ մ'ելեր նէ։ Նէ։ Թոյնի պատմութեան մէջ ինչ ինչ անճշտութիւններ կան, բայց յարէր է թէ ի նիւսոնցիի թեւ-ւեռ ուղեւորութեան յարտիոյ ինչ ինչ ուղղութիւններ կան զրոս ապառութիւն չունի հրապարակելու։ Պ. Հայսն թարգմանին չէր-քեր մարդակերութեան պատմութիւնը։

Նէ։ Նէ։, 12 օգոս. առ Ռէ։դէր։ Ծովային նախարարի մոխանորդը մ'ըսէ թէ պաշտօնական մէջ չկայ որ նէ թաղի՝ որ պատմուած մարդակերութիւնն ապացուցանէ։ ոնէ է կեղծիք։ Նախարար Պ. Ռամսը բացակայ է։ Պարզուիր թէ մի՝ գէ թէ մի մը մեռելոց մարմնոյն ոչիչ ամէն կողմը, միայ

Պրուսայի մէջ յանձնաժողով մը կազմուեր է կուսակալին նախագահութեամբ, որ պաշտօն ունի քննելու թէ ինչ տեսակ պատճառներով գաւառին կառավարական պաշտօնատարք կրնան պաշտօնակ լինիլ։ Այս տեսակետեւ ո՛չ որ իրաւունք պիտի ունենայ պաշտօնեայ մը ճանաչել առանց այդ ժողովոյ հաւանութեան՝ որ յայտնուած դանդատները պիտի քննէ։ Յանձնաժողովը պիտի քննէ միանգամայն պաշտօն խնդրելու համար ներկայացեալ անձանց կարողութեան և պատուաւորութեան վկայագրերն։

Մարաշի հրդեհին վրայ տրուած վերջին տեղեկութեանց նայելով՝ հրդեհը Սիմիտճիի փուռէ մը ծագեր է։ 1000 ի չափ խանութ, 240 տուն, 3 մզկիթ, 2 պանդոկ, 1 բաղանիք, 1 զօրանոց և թաղապետութեան պաշտօնատունն հրոյ ճարակ եղեր են։ Բոլոր վնասն 150 հազար օսմանեան լիրա կը հաշուեն։ Ժողովուրդը վրաններու ներքեւ ապաստանած է։

Ալպանիոյ երեւելիներէն Եագովացի Բիզա պէյի և Եշենէ էֆէնտիի՝ որ քանի մը տարիէ հետէ Հալէպ կը գտնուին ազատուել, ներում՝ շնորհուած լինելով մեծերս Հալէպէն կը մեկնին։

Լոյտի ընկերութեան Սաթուրնօ անուն շոգենաւն որ երեկ մայրաքաղաքս հասաւ Թրիէսթէն գալով՝ կիրակի գիշեր մեծ վտանգ մը անցուց Մարմարայի մէջ։

Տարտանելէն մեկնելէն մի քանի ժամ վերջ, երբ անձրեւոտ և գէշ օդով խաւարին մէջ կը ճանրորդէր, յանկարծ ուրիշ շոգենաւ մը կը դիմաւորէ և հազիւ երկիցս սուլելու ժամանակ կունենայ. յանկարծ ահագին շառաչմամբ երկու նաւերը իրարու կը բաղխին և Սաթուրնօի յեանակողմը կը խորտակի։

Բոլոր ճանրորդք կը սարսափին և ամէն կողմէ յուսահատական ճիչեր ու աղաղակներ կը լսուին, մինչև իսկ նաւակները կիջեցնեն նաւաբեկութենէ փախչելու համար, բարեբաղդաբար եղած խորտակումը անվնաս եր և նաւը կը շարունակէ իւր ճանրան։

Սաթուրնօի ճանրորդք միահամուռ գովեստ կը կարդան նաւապետին, Գ. Անթոնիո Վէռոնայի որու կը պարտին իրենց կեանքը և որ եթէ մի քանի երկվայրկեան իսկ յապաղեր իւր հրամանները և կամ չփոթէր՝ Սաթուրնօն ընկղմած էր։

Զգիտցուիր թէ դարնող շոգենաւը ո՞րն էր։ Պաթարակելի է այս վերջինն նաւապետն որ առանց իսկ տեղեկանալու թէ դարնուած շոգենաւն ի՞նչ վիճակի մէջ կը թողու, իւր ճանրան շարունակած է։

Ոստիկանութիւնն այս օրերս ձերբակալեր է Դասբռիաչացի Նաղիէ անուն կին մը, որ քանի մը ամսէ հետէ Գալաթայ և Պոսֆորի կողմերը անայր կամ իրենց այրը դուրսը գտնուող կանանց տուներն երթալով, և խաբէութեամբ հրապուրելով զանոնք՝ դաղտնի Ալէքսանդրիա կը տանի, անհամեստ տան մը մէջ կը հաստատէ եղեր, և այսպիսի ուղեւորութենէ մը նոր դարձեր է մայրաքաղաքս։

Եղիպտոսի առողջապահական խորհուրդն իւր օգոստոս 11 ի նստին մէջ որոշած է Պասրայէն եկող շոգենաւները քարանթինայի չենթարկել։ Միայն գործածեալ նիւթեր, հնոտի կապերներ, և գրդեղ վար պիտի արուին։ իսկ ուրիշ տեսակ ապրանքներ ազատ պիտի թողուին։

Վուրլէն կը գրեն թէ օգոստոս 1/13 ին, կէսօրին հեղէն առագաստանաւ մը ուժգին փոթորկի բռնուելով, Բլաղօսէնի քաղաքէն վրայ խրեր է, և նաւապետին ու նաւաստաց ջանից հակառակ պիտի ընկղմի եղեր։ Բարեբաղդաբար Թէրսխանէի Մանսուրէ շոգենաւէն փոթով օգնութեան հասնելով, յաջողեր են ազատել նաւն ու նաւաստիները։ Մանսուրէի նաւապետ Մուհիէտտին պէյ իւր մարդերով գոլելի անձնուրութիւն մը ցոյց տուեր է այս պարագային մէջ։

Մօնթէօ կրսէ թէ չաբաթ գիշեր ոստիկանութեան լրտեսները Թէփէ Պաշի թաղապետական պարտէզը մտնելով բոլոր անկիւնները խուզարկեր են լապտերներով, և Քէօչին ամէն կողմը չրջելով ու մանանը մոնելով, սպասաւոր մը բռներ են՝ որուն վրայ կասկած կայ թէ ընկեր եղած լինի այդ կողմերը թափառող չարագործաց և գողներուն կը պահէ։

Օգոստոս 2/14 թուով Մուսուլի կուսակալէն ներքին գործոց նախարարութեան ուղղեալ հեռագրէ մը կիմացուի թէ երկրաշարժի զօրաւոր ցնցում տեղի ունեցեր է ի Քէլթուք և տուն մը կործաներ է։ Մարդու կորուստ չկայ։

Մախսուսէի ընկերութիւնը թուրք լրագրաց միջոցաւ կը ծանուցանէ թէ Կայս. կառավարութիւնը մտադիր է քանի մը արագընթաց շոգենաւ դնել Վառնայի երթեւեկութեան յատկացնելու համար։ Հարի եղած դումարը պիտի վճարուի առևտրական պաշտօնատան կողմէ ի հաշիւ կառավարութեան որ բաւական գումար մը կը պարտի Մախսուսէի ընկերութեան։

Մախսուսէի ագրը կը յարէ թէ այդ շոգենաւք պիտի յատկանան միանգամայն Պուլկար Ռուզլուորայ փոխադրութեան, որք Լայտի շոգենաւներին գժգոհ են եղեր։ Այս պատճառաւ Վառնայի իշխանութիւնք և ժողովուրդը լաւ աչքով կը նային Օսմանեան ընկերութեան շոգենաւուց։

Այսրանէն լուր տրուած է Իզմիրի գաղտարանին և Ֆրանսական հիւպատոսարանին թէ Լա Շարէլ ամուսնոց սպանութեան բուն հեղինակ Զէրքէն ձերբակալուած է Մանիսայի մէջ և Այտրն փոխադրուած, ուր նախնական հարցաքննութեան պիտի ենթարկուի ի ներկայութեան Ֆրանսական հիւպատոսարանի թարգմանին։

Ո՛չ մէկուն համար գաղտնիք մը չէ, կրսէ Ֆար թէթ ատարական խնդրոյն վրայ խօսելով, թէ ազատնդք և ոսկի թելեր («ըրմա») մաքանենդութեան Պոլիս կը դրուին յանմոս օտար նամակատանց միջոցաւ։ Այս վերջին ապրանքը մանաւանդ Վիէնայէն մեծ քանակութեամբ կը դրուի։ Արդ, կը յարէ, օտար նամակատունք ի՞նչ երաշխաւորութիւն կ'ընծայեն տեղական կառավարութեան մաքսային չահուց չվնասելու համար։ Եթէ օտար նամակատունք թոյլ տրրուած են ի Թուրքիա, միթէ Բ. Դուռն իրաւունք չունի՞ հսկողութիւն մ'ընել նամակատանց վրայ, անոնց առժամեայ ապատութիւնը յարգելով հանդերձ։ Յամառն ըսուած և կրկնուած է թէ օտար նամակատանց չաւերը, մանաւանդ աստրիական, դեսպանատան չէնքին կցուած լինելով, անոր հողին վրայ կը գտնուի և աստրիական դրօշին պաշտպանութեան ներքեւ։ բայց կարելի է ենթադրել որ եթէ դեսպանք տեղեակ լինէին այս գործոյն, թոյլ պիտի տային անոնց շարունակութիւնը։

Ֆար օսմանեան թղթատարութեան ուշադրութիւնը կը հրաւիրէ այս խնդրոյն վրայ։

Պրուսայի գաւառական լրագիրը կը գրէ թէ Կէմիչէկի, Իշիկէօլի, Մուանիսայի և Եէնիշէհիրի կողմերն երկրագործք եւրոպ սերմաներ են, որոյ մշակութիւնն արգիլուած է կառավարութեան կողմէ։ Տեղական իշխանութիւնք հրման ընդուներ են բնաջինջ ընել զանոնք։

Իւրիւպէն կը ծանուցանեն, թէ վերջերս Քօկանայի վոխ–կառավարչին վրայ քանի մը հոգի յարձակելով, դաշոյնի հարուածներ տուեր փաներ են։ Իւսքիւպի կառավարիչն այս յանդուգն չարագործութեան հեղինակները գտնելու համար, որք ալպանիացիներ կը կարծուին, ձերբակալել տուեր է գաւառակին վարչական ժողովոյ բոլոր անդամները և Միւթիթին։ Կառավարչին վերքերն այնչափ վտանգաւոր չեն։

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

Ա.ԺԱՆՆՍ ՀԱՎԱՍ

(Ա.յս օրուան)

ԱՆՆԱՄԻ ԹԱԳԱՒՈՐՆ

Թիւրանա (Ա.ննամ) 17 օգոստոս

Աննամի նոր թագաւորին թագադրութիւնը կատարեցաւ այսօր մեծ հանդիսիւ ի ներկայութեան Ֆրանսական իշխանութեանց։

ԲՈՒԼԷՐԱ

Մարսիլիա, 18 օգոստ. եր.

Այսօր 14 հոգի մեռան քոլերայէն։

Թուլոն, 18 օգոստ. եր.

Այսօր 7 հոգի մեռան քոլերայէն։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ԴԱԼԱԹԻՈՅ ԳՈՐՍԱ

Դալաթիա, 7 Օգոստոս

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՅ

3 ամիս Լոնտրայի վրայ (պանկայի)	.....	110 3/8
3 » » » (վճռական)	.....	110
3 » Բարիզի » (պանկայի)	.....	22 82 1/2
3 » » » (վճռական)	.....	22 90

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐՔԵԹՊԹՈՅ

Օսմանեան Քօնսոլիտ

Նբեկ երկկոյ դոցուեցաւ	դհկ.	...
Գօրայրին դոցուելէն վերջը	»	...
Այսօր Բերայի մէջ	»	... 9 4
Աւուրաւուն բացուեցաւ	»	... 9 3
Բարձրագոյն դին	»	... 9 3 1/2
Նուազագոյն	»	... 9 3
Կէս օրին	»	... 9 3 1/2
Իւնիթիէ Եգիպտական		... —
Նբեկ երկուսն դոցուեցաւ		... —
Բերայի մէջ		... —
Այս աւուր բացուեցաւ		... 66 20
Կէս օրին		... 66 17 1/2
Փոխառութիւն 1863	ֆր.	... 58
» 1865	»	... 53
» 1869	»	... 47
» 1873	»	... 42
Պոն տէ Թրէզոր	Անգլ. Լ.	... 18
Լուսէլիի երկաթուղի	ֆր.	... 46
Օպլիկատոն տը Բրիօրիթէ	»	... 367
Բանկերութիւն Լաբրօսմի	»	... 81

ԲԱԺՆԵՑՈՒՄՔ

Սօսիէթէ ժենէրալ	Անգլ. Լ.	... 3 28
Քրէտի ժենէրալ (Գ. Կ.)	Օսմ. Լ.	... 6 32
Պանք տը Պանս	»	... 5 25
Սօս. Շանժ է վարէօր	Օսմ. Լ.	... 3 25
Թրամուէյ	»	... 295

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄԱԿԱՆ

Օսմանեան ոսկի	դրշ.	... 100
20 Ֆրանգնոց	»	... 87 26
Անգլիական ոսկի	»	... 110 7
Բօլ Իմպերիալ	»	... 90 10
Քրիմկց	»	... 54 15
Դուպլի թղթադրամ	»	... 8 94 1/2
» արծաթ	»	... 90
Ֆիօրին	»	... 9 2
Մէտ. արծ. (տարբ.)	»	... 108 8
Վենոց	»	... 103
Հինգնոց	»	... 102 10
Մէթալիք	»	... 99
Պրինտ	»	... 800
Թղթադրամ	»	...2800

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լոնտոն, 18 Օգոստոս ժամ 5 վերջ. 15 երեկոյ

Անգլ. քոնսոլիտ դոցուեցաւ		... 100 3/4
Օսմ. » բացուեցաւ		... 8 3/16
» » դոցուեցաւ		... 8 1/4
Օսմ. փոխառութիւն 1865		... 10 5/8
» » 1869		... 9 1/2
» » 1871		... 66 1/2
» » 1872		... 17 1/2
» » 1873		... 8 5/8
Փոխառութիւն 1877		... 78 1/2
Պանք Օթօման		... 43 5/8
Ռուսական փոխառ. 73 (գ. կ.)		... 91 7/8
Եգիպտական միացեալ (իւնիֆիէ)		... 59 1/2
» առանձն. (բրիմիէ մէթ)		... 82 3/4
Ջոյրա Սանիէ		... 58 1/4
Օսմանիալ (փոխառ. Լոչիլա)		... 81 —
Հունգարական պարտաթուղթ 1877		... 101 1/2
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ		... — —
Վիէննա, 18 Օգոստոս ժամ 4 երեկոյ		
Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ		... 121 85
Օսմանեան երկաթուղի		... 21 20
Բարիզ, 18 Օգոստոս ժամ 3 վերջ. 45 երեկոյ		
Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 %	բաց	... 107 82 1/2
» » 3 %	բաց	... 78 15
Օսմանեան քօնսոլիտ բանուեցաւ		... 8 22 1/2
» դոցուեցաւ (գ. կ.)		... 8 22 1/2
Օսմանեան փոխառութիւն 1863		... —
» » 1865		... 54
» » 1869		... 47
» » 1873		... 41
Օսմանեան երկաթուղի		... 45 25
Իւեքի բանկերութիւնք		... 521 25
Պանք Օթօման		... 591 25
Դրեստի Լիոնէ		... 553 75
» Ֆոնսիէ		... 1285
Բաժնետոմս Լիոնի (գուբ. կար.)		... 1237 50
Սուէզի ջրանց.		... 1883 75
Ռուսական 5 % 1877թ.		... 97 1/8
Իտալական Ռանթ (բարձրացած)		... 95 87 1/2
Արեւելեան Ռաւ. (Ռիւս Օրիան.)		... —
Եգիպտական միացեալ գոց (ի՞ջած)		... 299 37 1/2
Սպանիական (արտաքին)		... 59 7/8
Բրիօրիթէ Թիւրք		... 371 25
5 % Հելլենական		... 352 50
Զէք Լնտարայի վրայ		... 25 20

ՄԵՏԻՈՐԱԲԱՆԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱԿ

ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԴԻՏԱՐԱՆ Ի ԲԵՐԱ

19 Օգոստոս (Ն. Տ.)

		Ժ.Վ.
Դագուստ արեգական (Աստեղագիտ)	.....	5 46
Մուտք » »	.....	6 50
Կէս օր (Միջին ժամով)	.....12.....	3 20
Կէս օր (ժամ ըստ Ջամկաց)	.....	5 3
Դագուստ Լուսնի (Աստեղագիտ)	.....	Ա. 3 6
Մուտք » »	.....	Ե. 5 37
Երեւումն Լուսնի Ն. Ռ. Օգոստոս 20 ին	.....	

Երեկոյեան ժամը 8ին

Գարաչամի (Գոլոս երես)	.....	761 6
Զերմաչամի	.....	18 3
Նուազագոյն աստիճան	.....	15 3
Բարձրագոյն »	.....	18 3
Խոնաւութիւն %	.....	80
Բարձրութիւն անձրեւի 36 ժամու միջոցին		
հաղարդրագծիցը	.....	11 0

Ուղղութիւն հողմոյ արեւելեան հիւսիս յոյժ սկսաբ։

ՕԳՈՍՏՈՍ 18ի ՎԻՃԱԿԸ

Գանրաչափն անփոփոխ կը մնայ և հովն ընդհանրապէս տկար է ի Միջերկրական և Սեւ ծովսպին չափաւոր կամ բաւական ուժգին հիւսիսպեղագոս, զօրաւոր ի Տարտանել, տկար Յունական բարիառնութիւնը 11 աստիճան է ի Վիէննա և ի Բնդրբուպուրկ, 15 Յունական և 17 ի Բարիզ։

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆՔ

«ԱՐԵՒԵԼՔ»ի

Տարտանել 1884 օգոստ. 1

Այսօր առաջին անգամ ըլլալով փոխանակ տեղւոյն ազգային ուրախութիւն լրերով զարդարելու լրագրագէ էջերը, թշուառ և անտանելի կացութիւնը տեղեկագրելու հարկին մէջ կը զգամ զիս։

Տարտանել, Թրակիոյ թէմերէն լինելով՝ 200 տունի չափ Հայեր, մի եկեղեցի և երիսուն դպրոց մ'ունի։

Ժողովուրդը, մեծագոյն մասամբ անուս վիճակի մէջ է, թէև կայ ուսեալ և քաջալերեալ մաս մը։ սա իւր ժամանակն ու խնամքը ազգային դաստիարակոյ զլացող երիտասարդութիւնն է՝ որ լքած է ազգի գործոց զերկը մի քանի անձնահաւան անձանց, որոնք իրենց պարտականութիւն համարած են գործել ամէն ինչ ըստ քմաց, տառնեգանելով ժողովրդեան արդար ձայնը։

Քանի և չորս տարիներէ ի վեր ուրեմն կը պատմը, կը պատչեմք Սահմանադրութիւն։ բայց տակաւին վերացական բառէ մ'ուրիշ բան մը չեմք նշմարեր։—բռնապետական դրութիւնն է որ ցարդ կը տիրէ ասա, եթէ ներուի ինձ ասել վատեմարգոյն քան զայն։

Անցեալ տարի ժողովուրդը ստիպեալ՝ եկեղեցւոյ հաշիւները պահանջելու և մի քանի բարեփոխութիւն ընելու։ բայց պարապ ջանք, անօգուտ վաստակ, քանզի ժողովուրդը կանգիտէր իւր իրաւանց պաշտպանութեան կերպը։ Ա.յդ տպաները օգտելով ժողովրդին տգիտութենէն և Առաջնորդ Ս. Հայրն ալ իրենց յարմարցնելով՝ յանիրաւի իրաւունքը իրենց կողմը ձգեցին։ բայց ի՞նչ հետեւութիւն ունեցաւ այս գործ։—պառակտում։

Ա.յդ տպաները խրախուսելով իրենց ձեռնարկներու մէջ ունեցած ազատութենէն և ասպարէզը պարապ տեսնելով, կսկսին նոր շահատակութեանց։

Վեց եօթն տարիներէ ի վեր Ազգին յառաջադիմութեան և օգուտն (բառին բուն նշանակութեամբ) անձնասիրաբար աշխատող դպրոցի Տնօրէն–Դատաւոր Պօղոս էֆէնտին տապալել խորհեցան և ի գործ դրին իրենց խորհուրդ, որ՝ ինչպէս յայտնի է՝ դպրոցը իւր հին փայլը կորսնցնելով փոխան յառաջդիմելու յետադիմութեան ենթակայ եղաւ։ Վնաս չունի։ բաւ է որ ազատներու կամքը կատարուեցաւ։

Հիմա ձեռնարկեցին հոգեւորական մասին։ եկեղեցին յանցելու են 2–3 քահանայիւք կը կառավարուէր, բայց չորս տարիէ ի վեր Տ. Թադէոս անուն պանդուխտ քահանայն առանձնական անթերի և ամենայն մեծութեամբ կը մխիթարեր և կը հոգայր տեղւոյս ժողովրդեան հոգեւոր պէտքերն, որով հանգարտութիւն վտակած էր, ի բաց առեալ մի քանի ազանդներէ՝ որք մ'քահանայի պէտքը ցուցնելով և հանդերձով մի քանի հոգիներ, թէպի Առաջնորդի կը յայտնեն իրենց փոփոքը և եկեղեցւոյ՝ վրայ ուրիշ քահանայի մը ձեռաւորումը կը խնդրեն։

Առաջնորդ Ս. Հայրը ըստ նոյնի փափաքանաց Թրակիոյ բնակիչներէն մի քահանայ կը ձեռնարկէ (իբր թէ Տարտանելի մէջ քահանայութեան այդչափ արժանաւոր անձն մի չը գտնուէր) և կը խրկի զայն։

Ա.յդպէս կերուեր թէ՝ քահանան ամէն հեռացնելու համար պատրաստուած դաս մ'ելը սա։

Նորընծայ քահանային հանդիպելէն վերջ մեր խոչընդոտներ կը յարուցանեն, առարկելով թէ երկու քահանայ չեն կարող ապրիլ, և Տ. Թադէոս Հօր առտի մեկուսացնելու համար թիլ մը վարպետութիւններ կը բանեցնեն։

Ժողովրդը, ինչպէս ի վերուս ըսինք, դէմ լինելով յիշեալ քահանային նորին հոս մնալն կը խնդրէ։ բայց իւր ձայնն անսելի կը մնայ և քահանայն մեկնելու պատրաստութիւն կը տեսնէ։

Թող մեկնի։ թող այդ ազգայից համարը բլլայ դարձեալ։

Վարդավառի օրերն եկեղեցւոյ մէջ հաղիւ ժողովրդեան փարթագոյն մասը կը գտնուէր։—պատճառը յայտնի է։

Արդէն 40–45 տուն բողոքական և ժողովարան մ'ալ ունիմք։ հետեւութիւնը դիւրաւ կը գուշակուի։

Ահա մեծամեծներու հաճոյից հանմեմատ վարուելուն արգասիքը։—գործը ընկնալէն վերջը, պարապ աշխատութիւններ կատանձնեմք ցրուեալ հօտը ի փարախ դարձնելու։

Ա.յս մասին ցաւելի և Պաարարարքարտնի ուշադրութիւնը հրաւիրելէ ի զատ բան մը չեմք կարող ընել։ որ ունիցի ականջս լսելոյ լսիցէ։

Ա.րշաւիր

ԳԻՏԱԿԱՆ

Երգերու վրայ բաւելիքը և չբաւելիքը։—Քուռը ի՞նչ է։—Յիշողութեան դերը։—Ա.ռանց երգի քուռ կըլլար։—Սրտագին ազդեցութիւնը երգի վրայ։—Լուսինը գրկողը։—Սիրելու անսխալ միջոց մը։—Դերբին ազդեցութիւնը։—Գիպրիսի։—Երգիչներու ազդեցութիւնը։—Երգ և վիսորութիւն։

Ա.յս անգամ երգերու վրայ խօսելով ըսեմ ամէն բանէ առաջ, թէ երկու գլխաւոր կէտ կայ որոնք բոլորովին դուրս են սեպհերներէս և որոց մասին ոչինչ պիտի գտնէ ընթերցողը գրածիս մէջ։ Առաջինն է երգներու իւր ազատ ազդեցութեանց նամանգդացում նկատուիլը ասմիական հին աւանդութենէն։ ԳԻՏԱԿԱՆՆ վերնագրով յօդուածի մը մէջ եռէջ այս տեսակէտով բան մը գրել կարելի չէ, ինչու որ գիտութիւնը չընդունիր և չպիտի ընդունի անկարելին և անհաւատալին։ Գիտական տեսակէտով երգ մը անդեպին և ներկային հետ սերտ կապակցութիւն ունի, իսկ ազգային հետ չունի և ոչ մի յարաբերութիւն, ինչպէս բոլոր մարդ կային գործերը։

Երկրորդ՝ դանդաղութիւն մը պիտի ընենք փիլիսոփայական խնդրոյ մը մասին չխօսելով, որոյ մասն ալ վիճարանութիւնը որոշ ելք մը չէ կարելի դտնել։ Այն է թէ հոգին արթնուն է երբ մարմինը կը ննջէ, թէ ոչ հոգին ալ մարմնոյ պէս հանգստեան ժամերն ունի։

Ահա այս վերապահութիւնն ընելով կանոնիմ Պ. Ճէյմս Սիլլի հեղինակին Մոռոյ Եւ Զէյսպարանոց պարբերական գրքին մէջ եղարներու մասին գրածներուն, որոյ մէջէն շատ սղաւոր բաներ պիտի կարենանք քաղել։

Արմուն երաշխաւոր թէպէտ չեն պակսիր, բայց գիտական տեսակէտով երգերու համար հարկ անհրաժեշտ է ննջել։ և ահա ասոր համար ստիպեալ ենք երգիչներու վրայ երբ խօսիլ հարկ կըլլայ նախ քունը նրկարագրել։

Քունը ի՞նչ է։ Քունը գաղտնիք մ'է։ Քունը մեր զգայարանաց համար կը փակէ բոլոր մարմնոյ փեղկերը, արտաքին ազդեցութիւններէ չեզոքացնելով և տիեզերաց հետ մնաց յարաբերութիւնները անջատելով։ Միշտ սոսկալի բան մը կայ երբ ննջողի մը անշարժ դէմքը կը դիտենք, լուսաւոր, ձայնաւոր և չարժուն աշխարհէն առ ժամեայ կերպիւ բաժնուած։ Մրքան տարբեր է արթուն վիճակին այս արտաքին անշարժութիւնը, զգայարանաց և միտանց այս թմրութիւնը։ Եւ եթէ գաղտնիքը թափանցելու համար քունը ներքին տեսակէտով քննենք, եթէ առնենք երազները, գաղտնիքը դարձեալ գաղտնիք է, թէպէտ տարբեր կողմանէ քննուած։ Մրքան զարմացուցիչ է գիշերուան երազը առաւօտը արթնցողին համար։ Նա կրկին թէ իւր տեսած և լսածները արթնութեան վիճակին մէջ տեսած ու լսածներուն չափ իրական են։ բայց ադանք օտար ավարտի կը վերաբերին, կան և չկան միանգամայն։ դեռ կը լսէ ձայները, դեռ կը տեսնէ տեսարանները, դեռ կզգայ և երազի յիշատակովը կը յուզուի և կը հարցնէ ինքն իրեն թէ ո՞ւր է այն ընկերը, ուր գիշերուան ասցելեց, կամ թէ ի՞նչ մոգական ազդեցութեամբ նոր աշխարհ մը ստեղծուած ու անմիջապէս անհետացած էր։ Երեսանն ըսելով, մի միայն երազ անունը հնչեցուցայ, և երբ կուզենք նիարարել տեսարան մը կամ դէպք մը որ անցած, աւարտած է և գարմանք ու յուզմունք թողած, կրսենք բանաստեղծին հետ

Եղա՞ւ էր որ անցաւ

Քուռն վիճակին ի՞նչ ըլլալը բացատրելու համար քննենք թէ մարմինը ի՞նչ փոփոխութիւններ կունենայ։ Վերջերս տեղի ունեցած փորձեր ապացուցանել կը թուին թէ զգայի կերպով ամբողջ մարմինը գործունէութենէ մասամբ կը դադրի։ Թէպիա կրսէ թէ որոնն բաբախումը մէկ հինգերորդի չափ կը դանդաղի։ Դէպ ի կէս գիշերին ամենէն տկար ժամանակն է։ ապա ատաճանաբար կը վերականգնի։

Երբ կենսական գործունէութիւնը կը դանդաղի, ջղային գրութիւնն ալ սպառ ազդեցութիւնը կը կրէ։ Արեան շրջանը տկարացած ըլլալով, ջղաց մեռնդ տուող արիւնը, հետեւաբար ջղային մեռնդատուութիւնը նուազի և ջղային գրգռելիութիւնը նմանապէս։ Ապացոյց, զգայարանաց անդամներու մեծաւ մասամբ կը կրճանցնեն իրենց զգացողութիւնը։

Զգայնի կեղրոնները այս անգամոց թմրութիւնենէն իրենց բաժինն ունին։ Այսինքն՝ ջղային կեղրոնը (ուղեղը) տկար կը գործէ, և ասոր արդիւնքն է որ քնոյ իրը դիմաւորելու համար իրենց գործունէութենէ հանեմատաբար անգործ վիճակին անցնիլը։ Ինչպէս անոր ամենէն թմրութեան ատեն մասին գործունէութեան պատճառը միւնոյն արեան չրջանի դանդաղութիւն է։

Ցաւալին սա է որ, ինչպէս ամէն կարողութիւնք, յիշողութիւնն ևս կը տկարանայ երբ կը ննջենք, որով անխարելի կրլլայ յիշել թէ ի՞նչ կրգայինք քնոյ ատեն։ Երազներն սկսք է մեծապէս ներգործած և ըստ մեզ սարած ըլլան որ յիշենք երբ արթննանք։ Ո դիտել ո՛րչափ դեղեցիկ երազներ տեսած ենք և այժմ ամենեւին չենք գիտեր։ Հոս խնդիր մը կը ներկայանայ։ Եթէ առանց քնոյ երազ չըլլար, միթէ առանց երազի քուն կըլլայ։ Մեր մէջ շատեր կրսեն թէ ամէն գիշեր կերազեն, բայց կան նաև որ ամենայն վստահութեամբ կը պնդեն թէ երբէք երազ չեն տեսներ քնոյ մէջ։ Ա.յս խնդիրը դեռ չէ լուծուած։ Գ. Ճէյմս Սիլլի աւելի կը հակի առանց երազի քնանալու անկարելիութեան կարծիք։ Եթէ երազ չտեսնելնին հաստատողներ կան, կրսեն ոմանք, ասոր պատճառն է յիշողութեան անգործութիւնը, որ չարձանագրեր երազնին։ Ի հաստատութիւն այս գաղափարին առաջ կը բերեն թէ քնացող մը եթէ յանկարծ արթնցնենք այնպէս որ երազը մոռնալու ժամանակ չունենայ՝ սիրտ խօստոփանի թէ կերազէր։ Բայց ասոր պատասխան մը կայ։ Երազի տեղութիւնը տեղի ունեցած գիպպց հետ չհամեմատիր։ Ինչպէս որ ժամանակի զաղափարը կը կորանցնենք երբ կը ներիկնք, նոյնպէս երազ մը որ մէկ վայրկեան կը տեւէ, կրնայ այնպիսի դէպքեր պարունակել որոնք մէկ տարուց մէջ տեղի կունենան։ Հետեւաբար երբ քնացող մը յանկարծ արթնցնենք, նա կրնայ նոյն իսկ արթննալու վայրկենին երազել և կարծել թէ ի վաղուց անտի կերազէր։ Ա.յս թեր ու դէմ վստահելը մեծ արժէք չունի և խնդիրը տակաւին չէ լուծուած։ Սակայն կայ բացատրութիւն մը որ աւելի համարձիկ կը թուի։ Գնոյ ատեն աչքերնիս գոց է և տկարջնիս չլսեր, սակայն ասոնց թմրութիւնը ստիպանաւոր է և կատարեալ չէ։ Ամբոխանակի մը պայմանը, դրան մը բախումը և ոմանց համար սենեակին մէջ օտար անձի մը քալելը լսելի են քնոյ ատեն։ Նոյնպէս քնացողի մը վրայ լոյսը ազդեցութիւն ունի։ Կան որ մութին մէջ չեն կարող ննջել, և կան զոր խաւարին մէջ վոնքը լոյս մը կարդիլէ քնանալու։ Եթէ յանկարծ մութի սենեակի մէջ լոյս վառենք, կրնայ ըլլալ որ քնացողը արթնցնենք։ բայց ասոր ալ դիմաց կրնանք ըսել թէ քնացողը արթնցնելու չափ զօրաւոր չէն, երազներուն մէջ դիւրաւ դեր կը խաղան։ Ժամացոյցի մը թիք թաքը, ժամերու հնչելը, ճանճի մը փզզալը, թրուշնոյ մը երգը, անձրեւին ձայնը երազներու մէջ սովորական դադարներ են։ Գ. Ալֆ. Մօսի կը պատմէ թէ այս կարգի փորձեր ընել ուզած է, և իւր քնացած ատեն ամենէն մեծ ուեղիի մը թեւերուն բաղխումը ընել տալով զանգակի հնչումի դած է երազին մէջ, և տեսած է 1848 ի յունիսի դէպքերը՝ երբ յեղափոխութիւն մը ծագելով քաղաքին բոլոր զանգակները հնչեցին։ Ամենուս ալ քիչ շատ անգամներ պատահած է որ անքաղաքավարաբար քունէրնիս տանի երբ մէկը ընթերցում մը կընէ, և սակայն պատահած է որ այս պարագային երազնիր ու տեսնենք այնչափ բաներ, որոց մէջ խառնուած են ընթերցողին ըսածները։ Շերնէր կը պատմէ թէ երիտասարդ մը դեղանի բայց անզուսթ օրիորդի մը սիրահարած և տանն մէջնոյ ի գործ դնելէ վերջ տանկարող իւր սիրելւոյն սիրաց չարձելու մտածելէ և անոր քնացած տանն իւր անունը ասանդն ի վար փոխալ։ Օրիորդը ջարբանի զինքը կը տեսնէր երազին մէջ, այնպէս որ սիրաս անոր վրայ մտածել և անոր սրտին մէջ արթնցուս երազատու պարտնին վրայ հանկարանք մը, որով հատաս նոյնատակին։ Ինքնայոյզ սիրահարներու համար գրգռիչ օգտակար բլլայ այս պատմութիւնս, միայն թէ գործադրութեան եղանակը շատ գործնական չերևիր։

Ինչպէս տեսողութիւն և լսողութիւն նոյնպէս այլ զգայարանք զրդռելի չեն թլլուր, դոր օրինակ հոտառելիքը և ճաշակելիքը։ Կը կարծուի թէ սենեկին մէջ ծաղկոյց ներկայութիւնը կրնայ պարէնելուս և կամ հոտաւէտ բուսանոց վերաբերեալ երազներ տալ, և հաւանական է որ ընթերցին մէջ գտնուած ճաշակելիք մը զրգռէ փեղուն ու հանդարտասիսեղ երազներ պատճառէ։ Բայց զարմանալին սա է որ այս տեսակ զրգռումէ յառաջ եկած երազի նիւթերը միայն տեսողութեան կը վերաբերին։ Ներքին մէջ շաքարով մը քնացողը երազին մէջ լաւ զարգարուած ճաշի սեղաններ կրնայ տեսնել բայց ճաշակելեաց համար չբլլար։ Շեշտելիք ևս զրգռելով՝ կարելի երազին։ Գ. Ճէյմս Սիլլի կը պատմէ թէ անգամ մը յանկարծ արթնցեր է՝ երազելով թէ օտար ձեռք մը անկողնոյն մէջ մտած էր, և զարմանօք տեսեր է որ մէկ ձեռքին միւսը կը սեղմէր իբր օտար անդամ մը։

Ներքին ազդեցութիւնք ալ սոսկալի կը ներգործեն երազներու վրայ։ Անհանգիստ ձեւով պառկող մը նեղանալի երազներ կունենայ, նմանապէս երբ վերմակը մէկկողքուելով մարմինը մնարբ բաց կը մնայ։ սրբելու և ասանդելի երազներ կրսին։ Ներքնոյին ուռելը եթէ մեռն, ձեռն կամ ասուի վրայ քալել կը կարծէ։ բայց ներքին պատճառաց գլխաւորագոյնն և սովորականն է շնչաւորութիւն դժուարութիւնն, որ մեր մէջ խպէնի ռումիական աս տպեներու ազբիւրն է։ Գ. Ժ. Գոնէռ ուզելով այս մասին փորձեր ընել ի խոր քուն թաղուած անձնոց բերանը և քթին մէջ մասը ծածկեր է վերմակով։ Արդիւնքը եղած է շնչաւորութեան ծանրանալ և գլխոց վրայ ներգործեան նշաններ, ճիգեր վերմակը նետելու համար, և այլն։ Գնացողները արձանագրելով կրսին թէ դէշ երազներ տեսան, թէ սարսափելի կենդանիներ փարեցուն վ

ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԸՆԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ
Դրամագլուխ 1,852,000 Անգլ. Ոսկի
Պահեստի դրամ 274,155 » »

LONDON AND LANCASHIRE
ԼՕՆՏՕՆ ԵՒ ԼԱՆԳԱՇԱՅՐ

Սոյն ընկերութիւնն յարատեւ դիւրութեամբ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովութիւնք կրնայ ընդունիլ, Բերայի, Գալաթիոյ, Պոլսոյ և մօտակայ գիւղերու մէջ։ դիւրութիւն և այլոց վրայ տեղեկութիւն ստանալ ուղղել պէտք է դիմեն առ.

ԳՈՐԾԱԿԱՏԱՐ Ի ԹՈՒՐՔԻԱ
Ր. Ֆ. ԲԱՌՈՒ
Գալաթիա, Հալաճեան խան 16–17
ԳԵՐ–ԳՈՐԾԱԿԱՏԱՐ
Յ. ԱՍԱՏՈՒՐ
Կ. Պոլիս, Կամարջի դուռնա, եէնի–ճամի 32

ԻԼԱՆ
ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻ

Նիզամիէ խաղնէէսինէ մերպուրթ ադարտան իբրենճի ասկերէ պէյէսկի տաբիկինտէ Գալատա խիէրէսինէ քեաֆին պիր պապ ճէսիա մանդաղ վէ մանուբեան Գալաֆամի մէյանը վէ պիր պապ գահվէ տուբեանը վէ Հաճիսպ վաղնէէ մախսուս մանրամ իւլ Հուսուս մէյանն պուռնան էվվել տէֆտէրլէ իլան օյունտուղու իւղրէ իճար օյունտաճաղնան վէ սէնէվի մէճմուբնա եիր ի օթուղ լիրա պէտէրլի իճար իմտանա թալիպ պուլուտարդընան վէ թարիխի իլանան իմիդարէն իչ կիսն միլրինէ տէկին իչ պան պէտէլ իւղէրինէ հէր նէ զամմ վէ ինամէ օյունճաղ օլուր իսկ դարալ օյունուղ անտէն ասնրա դարարը գարիսի վիրիրէրը իհանլեսի իճրա գրիճաղդանան, պունան զիյառէ.լէ թալիպ օյանդարը միւ ատէ.թի մէրքումէ զարճնտա թէէմնամի ադճէսի իլէ պաբը վարայի ճէնաբը Սէրասկէրի յուպէյի մանասանէնինճ միւ.ասճաթի իմմէլէրի իլան օյունուր։

4 Ագոսթոս 1300 1—2

ԻԼԱՆ
ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻ

Նիզամիէ խաղնէէսինէ այիս օ.լուպ՝ առէմի լիւզումինէ մէպի ֆի.րուսթի օլճնտաղ օլան Լօնտ–բաբատա ամիթգ զապիթէ զօգաղդնտա օն իրի նօմէրօ իլէ մուրագդամ դարաղօլմանէ արասաբէն էվվելճէ իլան օյնարբը իւզրէ միւզայէսէի իճրա օյնմ.ադտա պուլճնարզընտան՝ միւսպիսա իմմէ յէ թարիպ օլանարրն ադասնօսրն օն պէ.չինճի չաբչնպիհ կիւնինէ ուէ լին պա.պը վալայի ճէ.տաբը սէրասրէրի չուպէի մանասուսրնա միւրաճաթի իմմէլէրի իլան օյնուր։

6 ագոսթոս
1300 1—
3—

ԱՒԵՏԱՐԱՆՔ
ԵՒ
ԴՈՐԾՔ ԱՌԱՔԵԼՈՅ
(Թարգմանեալ Լայն բնագրէն)
Դին 3 դրուշ։
ԱՍՏՈՒԱԾԱՇՈՒՆՉ

Դիրք հին և նոր կատարանաց (Երբ այսական և յունական բնագրեր.էն թարգմանուած)
Դին 8 դրուշ։

Տպագրութիւն Ե. Պալճեանու կը գտնուի բողքչանաց դրատունն, ի Պայպրլ Հասուղ։

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ
Տ. ՍԱՀԱԿԵԱՆ Վ. ԲԱՐԾԱՐԱՆԻ
(ՊԼԵՏԵՔԱՇԻ ԱՍՏՈՒԱԾԱՇՈՒՆՉԵԱՆՑ ԴԻՄԱՑ ՊԱՅԼԵԱՆ ՎԱՍՏԱԿԱՎՈՐ ՅԻՇՈՂՔ)

Տ. Սահակեան դիշերօրեայ և ցերեկեայ երկսեռ վարժարանին արձակուրդն, ինչպէս կանխաւ հրատարակուած էր, կը լրանայ ներկայ օգոստոս ամսոյս 15 27ին, և նոյն թուականէն սկսեալ վարժարանին գործառնութիւնք կը շարունակուին բուն նախկին ծրագրի ու պայմանաց։

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԻՒՆ

NORTH BRITISH AND MERCANTILE
Insurance company
ՆՈՐԹՔ ՊՐԻԹԻՆ ԵՒ ՄԷՐՔԱՆԹՍԷԼ
Լոնդրայի և Էդինպուրկի ապահովութիւն
ընկերութիւն Մասը Լիր.

Արտօնեալ դրամագլուխ	3,000,000
Բաժանորդագրեալ դրամագլուխ	2,500,000
վճարեալ »	625,000
Պահեստի դրամ հրդեհի պատասխանութեանց դէմ	1,592,235
Կեանքի պատասխանութեանց դէմ պահեստի դրամ	3,841,194
	6,058,429
Հրդեհի ճիւղէն հասոյթ 1883 տարւոյ	1,186,865
Կենաց ճիւղէն հասոյթ 1883 տարւոյ	551,307
	1,738,172

NORTHERN
Assurance company
ԵՕՐԹՔՀԷՐՆ
Լոնդրայի և Էդինպուրկի ապահովութիւնն ընկերութիւն Մասը Լիր.

Բաժանորդագրեալ դրամագլուխ	3,000,000
վճարեալ »	300,000
Պահեստի դրամ հրդեհի պատասխանութեանց դէմ	841,871
Կեանքի պատասխանութեանց դէմ պահեստի դրամ	1,778,300
	2,890,171
Հրդեհի ճիւղէն հասոյթ 1883 տարւոյ	520,206
Կեանքի ճիւղէն հասոյթ 1883 տարւոյ	251,572
	771,778

Ստորագրեալն թէ բանմնթիւ յանմնորդայ և գործակիս ընդհանուր լսողաց հասարակութեան կը ծանուցանէ թէ ինքն փիրդիրեալ երկու ընկերութեանց հիշեալ գործակատար ընտրուած ըլլալով, այնպիսի գործութեան մի մէջ կը գտնուի, որով Հրդեհի դէմ ապահովելու ամէն դիւրութիւններ կը մատուցանէ։

Ապահովութեանց կարգադրութիւնները կը բաղկանան երկու բիկերութեանց մէջ հանմատական բաժանումէ մը, և այնպէս ապահովեան և դիւրութեան աւելիպէս Ընկերութիւնս ալ վնասի ատեն մեծագոյն ապահովութիւն բռնողներու ընդարձակ ներկայանալ։

Գրեթէ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովութիւնք կրնան ընդունիլ, ինչպէս Բերայի, Գալաթիոյ և Պոլսոյ մէջ, նոյնպէս մօտակայ գաղութները, գիւղերն և գաւառները։

MARITIME
Insurance Cie limited of Liverpool
Capital Lt. 500,000
ՄԱՐԻԹԱՅՄ
Մէյնլի ապահովութեան ընկերութիւն
Դրամագլուխ 500,000 Անգլ. ոսկի

Ստորագրեալը, շրջանտներու և առաջնորդներու մէջ մէկի վտանգներն ու կարասիները խիստ օգտակար պայմաններով ապահովելու հշխանութիւն ստացած է ընկերութեան կողմէ։

Գիներուն և այլոց վրայ տեղեկութիւն ստանալ ուզողք պէտք է դիմեն Կալաթա, Քօխանէն խանի ան.կիւնը եղեալ կամարջի վրայ նոյնպէս սենեակը։ առ.

Կ. Պոլսոյ Ընդհ. Գործակատար օնէնալ Ընկերութեանց
ԴԱՒԻԹԵԱՆ Յ. ՍԵՒՈՒԵԱՆ

ԱԶԴ

Կայսերական պալատան առաջին.բոյժ Տօքթ. Քամիարօրալը պատիւ ունի ծանուցանել իւր յաճախորդաց և պատուաւորութեան հասարակութեան թէ. Ա.յիսօրզի վանէն ուսկեսրութեանէն վերադարձած լինելով, հաստատուած է Բերա, մեծ փողոց, Պոն Մարշէի փողոցին ծայրը սուգի վերաբերեալ նիւ.թերեցնոյ վաճառատան վերնայարկն, ուր բացի կիրակիէն ամէն օր հիւանդ կընդունի, առաւօտեան ժամն 8 էն (եւրո) մինչեւ երեկոյեան ժամը 8։

ԳՈՒԻՆ
ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ
ՌԷԼԻԷՆՍ

Մ.վային ապահովագրութիւն։ –Դիմել առ գործակատարն ընկերութեան, Գ. Ֆ. Վ. Ռեիթոպ, Եօրկիսախ խան, սանչէ – գարու, Պոլիս։ կամ Գալաթիա, Ալէքսիսաղի խան թիւ 15։

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԽԸՏԻՎԻՑԷ
ՈՒՂՂԱՆԻ ՀԱՅՈՐԴԱՏՈՒԹԻՒՆ
Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԵՒ ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻՈՅ ՄԻՋԵՒ

ՖԱՅՈՒՄ շոգենաւ, նաւապետ Բիլ.ՐԻՅՈՒ, պիտի մեկնի յառաջիկայ Շաբաթ, Օգոստոս 20, ժամը 4 կէսին

Խրտիվիէ Ընկերութեան շոգենաւը Կ. Պոլսէն կը մեկնին ամէն Շաբաթ երեկոյները, Տարանէլ, Մալկին, Իզմիր և Բիրգէա հանգիստով։

Աղբիւրներու կը հասնին երկուշաբթի առաւօտները։ Ուղեւորութիւնը կը տեւէ չորս ու կէս օր։

Ուղեւորներու և ապրանաց համար դիմել Պոլիս, Կամարջին քով, Վարիսէ–Սալթան խան և կամ Գալաթիոյ Տիզը, Վիլիսոնս փողոց, Եուսուֆ Իպրահիմ խան։

ԳԼԵՆԻՆՈՐ ՊԱՅՄԲԵՐ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԵԱՆ

ուաջին կարգի սեղան։ Ինենկասպա կին մը յատկացուած է տիկնանց սրահին։ Մանդամանքն իւրաքանչիւր շոգենաւի մէջ Եւրոպայի ըժիշկ մը կը գտնուի։ ուսքին ատաղձանի դրամակալ մինչեւ երեքտասն ընդունելի են, դիւրութիւն ընծայելու համար անոնց որք երկնց ճանապարհորդութեան մէջ շոգենաւին հանդիպած ո՛ և է հանգիստանալ ելնելով, օրերով ժամանակ անգնեն և յաջորդ շոգենաւով իրենց ճանապարհորդութիւնը շարունակել ուզեն։ Առնուազն երեք անդամէ բաղկացեալ ընտանեաց տոմսակաց գին % 10 զեղչ մը կը լինի։ Եթէ ու դարձի տոմսակաց գին % 10 զեղչ մը կը լինի, ի բաց առեալ ճաշը։ Ընտանեաց համար այս զեղչն % 15 է։ Եթէ ու դարձի տոմսակաց մինչեւ վեց ամիս ընդունելի են, եթէ Ալեքսի տիրերն մինչեւ Յունիսի ընկերքը գնուին, իսկ տարբերն միւս ամիսներուն մէջ մինչեւ երեք ամիս ընդունելի են։

Մանրամասն։ — Խրտիվիէ ընկերութեան կարմիր ծովու մէջ բանող շոգենաւերն ամէն ուրբաթ Սիւէշէն պիտի ելլեն, շաբաթը մէկ անգամ Դամասկոս, Ճիտա և Սուաքիմ. և առանձնապէս օրն անգամ մը Մասսէա, Հասէյտա և ամէն ծովածոցին մէջ, Թասնեբա, Ղէրսա, Փաղեսթա և ամէն հաստատութիւններն կը հանդիսին։

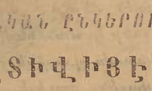

ԵՐԹՆԵԿՈՒԹԻՒՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՅՑ
Ընդ դէմ Անգլիոյ, Ֆ. Գերմ և Օսթրայի
ԹՈՒՄԱՍ ՈՒԻԼՍՈՆ
ՈՐԴԻՒՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալպինս	2,000	Լէրանդրս	4,500
Անճէլս	3,000	Մարէնկս	4,300
Արկս	4,300	Մարատին	2,500
Գասսանս	3,500	Մէրս	2,000
Գորտոնիս	2,200	Նէրս	2,000
Գրամ	2,000	Օթելլս	5,000
Գէրրս	2,600	Օրլանտս	3,000
Գարիբալտ	2,500	Օդրանդս	4,500
Գամէս	2,100	Օդդս	2,000
Գադս	2,000	Բասթինիք	1,200
Գօսն	2,700	Բալէրմն	3,200
Տիրս	2,500	Բատէր	1,700
Ջօնինս	1,800	Գիդս	2,800
Ջրաչս	2,600	Թիսալիս	4,400
Լիսադս	2,600	Բիանտս	3,200
Ցալգան	800	Բօլիս	3,000
Ցիրան	1,700	Բանանս	5,500
Ցլամինիս	1,600	Բանէ	3,500
Կարիլէ	5,500	Պարէրս	4,000
Կնդանս	2,200	Պարթս	2,000
Կոզզ	1,800	Սիրիս	2,000
Կրասս	2,200	Սորենդս	4,300
Հանկս		Թասոս	1,200
Հերս	2,000	Թ. Ռիլսն	3,000
Հիսարլիս	3,000	Թիվեր	1,300
Հիւմպերդ	1,200	Փօրէտս	2,800
Հիսս	2,300	Քանդս	3,600
Գեբս	2,000	Եէտաս	3,600
Գարթս	2,200	Զէպրա	1,000
Լէս	2,000	Զէրս	440

Քանի շոգենաւն Անդլիայէն ատ հասաւ և իւր բեռն ատ պարպելէ յետոյ Օռէսա պիտի ուղեւորի։

Թուրէոս շոգ. նաւապետ Մոնրօ, Յուլիս 27ին Անդլիայէն մեկնեցաւ Մալթա, Իզմիր, Պոլիս և Օռէսա երթալու համար և Օգոստոս 14ին ատ կ'սպասուի։

Ուղեւորներու համար ամէն դիւրութիւն կընծայուի։

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ.
ՖՐԷՏԼԻՐԻՔ ՀԻԼՏ
Գործակալ
Թիւ 17–18, Քիւչիւք Մուսէթ խան Գալաթիա

ՖՐԷՏ. ԼԻՅԼԱՆՏ
ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Ուղ կանոնաւորապէս կը բռնէ Լիվերբուլ և Մրէսլէյ գծէն.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալճերիան	2500	Ցաւմենան	3700
Ալդասիան	2500	Ցամինեան	3700
Անտարզեան	2500	Ցարվեան	3700
Ամերիկան	2500	Իտալիան	5500
Արապիան	3700	Իսպանիան	5500
Պավարիան	6000	Իսդրիան	5500
Պուլկարիան	6000	Լեհիան	2200
Գասպի Էլեան	800	Լիսբոնեան	2500
Ապրիկեան	2000	Լիսպան	800
Ցուրդ	700	Օլորթիդ	700
Լիվերպուլ	3700	Բերսիան	3800
Ղապիան	3700	Վանկիսան	6800
Ցաղլիսիան	3700	Վիրջինեան	6800

Ալբիոն շոգ. նաւապետ Բրէսարտ Օռէսպէն ատ մեկնի արդարդ և ամսոյս 19ին ուղղակի Լիվերբուլ պիտի ուղեւորի։

Ցաւմեան շոգենաւը, նաւապետ Ամրսթրոնգ սամսոյս 18ին Լիվերբուլէն ատ կ'սպասուի։

Ուղեւորներու համար ամէն դիւրութիւն կընծայուի։

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ.
ԷՏՈՒԱՐԴ ԼԱՆԳՈՆԹԻՆ
Գործակալ
Թիւ 34, 35, 36, Եէնի Միւսէֆ խան, Գալաթա։

Նաւատեղը, Գարանպէք Ֆրէտ, Էդէյլանտ և ընկ. Լիվերբուլ

Գործակալներնիս։
Կ. Պոլիս, Էտուարտ Լաֆմանդէն։
Զմիւրնայ, Գ. Գ. Գարվիր Եղբարք
Ալեքսանդրիա, Կ. Լ. Վահան և ընկ.
Մարսիլիա, Ա. Քամիլիերի։
Շիրա, Ա. Մ. Մաւրօկորդատոյ։
Զմիւռնիա, Գ. Ռիդօլ և ընկ.

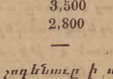

ԲԱԲԱՅԱՆԻ
ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
Լիվերբուլ, Մրէսլէյնտ և Օռէսայի գծէ.կանոնաւորապէս բռնող
ՇՈԳԵՆԱՒԻՔ

Անուանք	Թոնոյ	Նաւապետք
Սիրիա Սոֆիա	3,000	Գրէս
Սարատա	2,500	Ռոմբրս
Նիլսատիա	2,500	Քրուիզանք
Լաքոնիա	2,500	Ռոնէս
Մասեսոնիա	3,500	Մարշ
Բուլգարիա	2,800	Ֆոթրոմիլ

Մասեսոնիա շոգենաւը ի մօտոյ Լիվերբուլ պիտի ուղեւորի։

Բուլգարիա շոգենաւն Օգոստոս 19ին Լիվերբուլէն ատ կ'սպասուի։

Ընկերութիւնն օրինաւոր դիներով վաճառք կընդունի Եւրոպական երկիրներու և Ամերիկայի համար։

Ամէն դիւրութիւն և հանգստութիւն կը տրուին ուղեւորաց։

Դիմել առ. ԴԱՆԻԷԼ, ԲԱԲԱ ԵՒ ԸՆԿ.
Գործակալ

ՄՈՍ
ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
Լիվերբուլ և Մէրսիրլանտ գծէս բռնող
ՇՈԳԵՆԱՒԻ

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Քանդուս	4200	Ոգերիս	3000
Ֆարոս	4000	Նէրեթիս	3000
Օսմանիի	4000	Բերա	3000
Մէսսագրիս	3250	Գալանդիզ	1700
Թէպէ	3250	Լոդիս	800
Մակասրա	3250	Օրիոնտ	800
Մարէոթիս	3250	Սէրիլ	700

Սէսսագրիս շոգ. օգոստ 23ին Լիվերբուլէն ատ կ'սպասուի ընդ.հ. վաճառքով։

Վերոյիշեալ շոգենաւք շքեղապէս յարդարուած են ճամբորդներու համար։

Դիմել առ. Ֆ. Թ. ՈՒԻԹՕՒ և ԸՆԿ.
Գործակալք
Մէյտանկոզ փողոց, Պոլսի Տնօրէնութիւն, Լիվերբուլ
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
31, Ճէյմս Սթրիդ, Լիվերբուլ

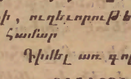

Ն. ԲԱՌԷԼ ԷՆԷ
ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Մարսիլիայի և Բօրդոյի գծէս կանոնաւորապէս բռնող
ՇՈԳԵՆԱՒ

Տրապիզոն և Սամսուն երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Լ. Մէօլ, որ Յուլիս 30ին Մարսիլիայէն և Օգոստոս 17ին Պոլսէն պիտի մեկնի։

Մարսիլիա երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Լ. Մէնդրէլ։

Ուղղէք և արագ ուղեւորութեան նաւուղէրի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար
Դիմել առ գործակատարն
ԹԻՆԻՊԻԹ ԲԸՊՈՒԼ
Մահմանէ փողոց, Թիւ 141

ՔԻԻՆԱՐՏ
ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ
Ուղ ամբոյ տանի մ'ամիսմ կը բռնէ Լիվերբուլ և Մէրսիրլանտի գծէս.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Օրանիա	7,000	Մալթա	3,000
Ագլաս	3,000	Մորոքքօ	2,500
Ակերօ	3,000	Նանթ	2,500
Պոդնիա	4,600	Բալթիք	5,000
Պաթավիա	3,800	Բարթիա	3,200
Պալպէք	2,500	Բարմիրա	3,000
Պրիթիշ Գուին	1,200	Սկրվիա	7,800
Սէֆարտիա	5,000	Սիգիա	4,600
Գադարնիա	4,700	Սարակոսա	3,000
Շերպուրկ	2,000	Սամարիա	3,000
Տէմերարա	2,500	Սիտոն	3,000
Կալիա	4,000	Թարիֆա	3,000
Քեսար	2,500	Թրինիտատ	2,500
Մարսէյն	3,000		

Ալէքսիս շոգենաւը, նաւապետ Հալիս, Լիվերբուլէն ատ հասաւ ընդհանուր վաճառքով և ի մօտոյ Լիվերբուլ պիտի ուղեւորի։

Դիմել առ. ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՈԼԻ
Գործակատար
Թիւ 1 Քիւչիւք Հալիլ փաշա խան Գալաթիա

Ատոնաւոտեր, Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՑ

ԵՐԱՍԹՈՒՆԻՔ
ԵՐԿԱԹԵԼԻՆ
ԸՆԴ ՄԷՋ ԳԱԼԱՏԱՅԻ ԵՒ ԲԵՒՏԷՆԻ
Մայիս 26 Մարտ (Ղ. Տ.) 1884, միջին աստղագիտական

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ

ԿԱՅԱՐԱՆՔ
Կ. Պոլիս
Գալատա
Եէնի–գիւղ
Տարանէլ
Պատմոսիա
Էնոսիրիա
Մարմարիտ
Ա.–Պէյ–գիւղ
Գիւլ–գիւղ
Գիւլ–գիւղ
Կ. Պոլիս

ԱՐԵՒԱԾԱԳԻՐ
Գալատա
Գալատա
Գալատա